

Protokół Nr XLVI/18
z XLVI uroczystej sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 7 czerwca 2018 r.

rozpoczęcie sesji godz. 13.30

zakończenie sesji 15.25

W dniu 7 czerwca 2018 r. w Auli Copernicanum UKW w Bydgoszczy odbyła się XLVI uroczysta sesja Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego V kadencji, związana z obchodami Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Jako pierwszy gości powitał gospodarz miejsca prof. dr hab. **Jacek Woźny** rektor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, życząc owocnych obrad, miłego pobytu w czasie obchodów Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Powiedział, że cieszy się, że aula ta, została wybrana dla tak ważnej uroczystości. Gmach ten jest ponad 100-letni – mieściło się w nim gimnazjum męskie, technikum kolejowe, a obecnie Uniwersytet Kazimierza Wielkiego. Powiedział, że uniwersytet jest częścią województwa, żyje województwem, liczy na Województwo Kujawsko-Pomorskie chociażby w kontekście kontraktu terytorialnego.

Następnie goście wysłuchali Poloneza A-dur, opus 40 nr 1 Fryderyka Chopina, w wykonaniu Radosława Kurka – stypendysty marszałka województwa w 2017 roku.

Sesję otworzył przewodniczący sejmiku Ryszard Bober, który na wstępie stwierdził quorum obrad sesji – 21 radnych obecnych oraz powitał przybyłych gości: radnych województwa, marszałka Piotra Całbeckiego wraz z zarządem, a w sposób szczególny: ks. biskupa Jana Tyrawę, Ordynariusza Diecezji Bydgoskiej, doradcę wojewody kujawsko-pomorskiego Jacka Tarczewskiego, władze miasta Bydgoszczy: zastępcę prezydenta miasta Iwonę Waszkiewicz, wiceprzewodniczącego Rady Miasta Jana Szopińskiego oraz radnych Rady Miasta Bydgoszczy, władze miast prezydenckich: prezydenta Grudziądza Roberta Malinowskiego i zastępcę prezydenta Miasta Torunia Andrzeja Rakowicza; wiceprzewodniczącego Konwentu Powiatów Krzysztofa Mackiewicza starostę wąbrzeskiego, przewodniczącego Konwentu Burmistrzów Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stanisława Gliszczyńskiego burmistrza Koronowa; członków Stowarzyszenia Radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prof. dra hab. Jacka Woźnego, rektora Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy prof. dra inż. Wiesława Olszewskiego, prof. dra hab. inż. Józefa Kubika – rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy latach 2006-2012, kanclerza Akademii Muzycznej w Bydgoszczy Marka Czerskiego; kierownika Zakładu Dydaktyki Historii i Edukacji Europejskiej UKW

dr hab. prof. nadz. Zdzisława Biegańskiego; zastępcę komendanta wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy insp. Marcina Woźniaka, komendanta miejskiego Policji w Bydgoszczy insp. Sławomira Kosińskiego, komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu nadbryg. Janusza Halaka, zastępcę komendanta miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy bryg. Jacka Podwolskiego, zastępcę komendanta Straży Miejskiej w Bydgoszczy Michała Kempnińskiego; komendanta Chorągwi Kujawsko-Pomorskiej Związku Harcerstwa Polskiego im. Mikołaja Kopernika hm. Jerzego Gębarę, reprezentantów Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Kujawsko-Pomorski: Piotra Grądziela wiceprzewodniczącego Zarządu Okręgu Kujawsko-Pomorskiego ZHR, hm. Ewę Machera hm. Bogusławę Pasieka-Butkiewicz; wiceprzewodniczącego Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Bydgoskiego Sebastiana Gawronka; prezesa Zarządu dyrektora generalnego Przewozów Regionalnych Spółka z o.o. w Warszawie właściciela marki POLREGIO Krzysztofa Zgorzelskiego wraz z przedstawicielami firmy; dyrektor Oddziału TVP SA w Bydgoszczy Annę Raczyńską i prezes zarządu Polskiego Radia Pomorza i Kujaw Jolantę Kuligowską-Roszak; reprezentacje szkół i fundacji, którym wręczane będą insygnia Województwa Kujawsko-Pomorskiego; w sposób szczególny powitał wyróżnionych Nagrodą Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae: prezesa Oddziału Bydgosko-Toruńskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych Zygmunta Kędzierskiego wraz z przedstawicielami stowarzyszenia oraz prezesa Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP druha Zdzisława Dąbrowskiego wraz z obecnymi prezesami zarządów oddziałów powiatowych Ochotniczych Straży Pożarnych; przybyłe seniorki – mieszkanki Bydgoszczy: Aleksandrę Kaszubowską, Anielę Kuźmicką i Helenę Steltman wraz z osobami towarzyszącymi.

Następnie przewodniczący powiedział: „Szanowni państwo. Już od kilku dni mieszkańcy naszego regionu mogą wspólnie świętować na licznych koncertach, potańcówkach, paradach czy pokazach organizowanych w różnych częściach województwa. W dniu dzisiejszym przechodzimy do tej oficjalnej części obchodów – uroczystej sesji Sejmiku Województwa, organizowanej niezmiennie 7 czerwca na pamiątkę wizyt Św. Jana Pawła II w regionie w roku 1991 i 1999. Uchwalając Święto Województwa dziewięć lat temu radni trzeciej kadencji pragnęli upamiętnić postać tego najwybitniejszego Polaka. Ówczesna intencja dopełniła się dekretem Stolicy Apostolskiej w 2017 r., na mocy którego jako jedyny region w Europie - mamy zaszczyt cieszyć się Patronatem Świętego Jana Pawła II nad Województwem Kujawsko-Pomorskim.

Tak ważna symbolika tego dnia zobowiązuje do rozpoczęcia sesji od wspomnienia Papieża Polaka, bowiem mijający czas po ustanowieniu patronatu Świętego Jana Pawła II nad województwem kujawsko-pomorskim coraz bardziej uświadamia ogrom duchowego

dziedzictwa pozostawionego przez naszego Patrona. Wierzę, że przykład jego świętego życia oraz uniwersalne wartości płynące z jego nauki towarzyszą mieszkańcom województwa w codziennym życiu, czyniąc je lepszym. Jakże aktualne – w roku 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości – jest świadectwo Św. Jana Pawła II dotyczące wolności, którego chętnie nazywamy Papieżem Wolności.

Nawiązując do jego słów należy przypomnieć, że wolność w jego nauczaniu nie była tylko przyjemną „samorealizacją jednostki”, lecz trudnym i niekończącym się zadaniem, zanurzonym w obowiązku świadczenia prawdy i służby na rzecz dobra wspólnego. Dla nas – samorządowców województwa kujawsko-pomorskiego – dobrem wspólnym jest region, na rzecz którego czujemy się zobowiązani do pracy w myśl nauk Jana Pawła II.

Dzisiejsza sesja jest też doskonałą okazją do uczczenia ważnej rocznicy, jaką jest setna rocznica odzyskania przez Polskę Niepodległości. Podczas tego jubileuszu przywołujemy i upamiętniamy wydarzenia oraz postacie, które w sposób szczególny zapisały się na kartach historii naszego regionu, jak i ojczyzny. Profesor Zdzisław Biegański w swoim wykładzie przedstawi okres odbudowy państwa polskiego w latach 1918-1920 ze szczególnym uwzględnieniem Kujaw i Pomorza.

Podczas dzisiejszej sesji są z nami wyjątkowi goście – stulatkowie z Bydgoszczy – rówieśnicy Niepodległej, którzy byli świadkami odrodzenia Polski po 123 latach niewoli. Otrzymają oni Medale Marszałka Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomoraniensis z 100. rocznicy odzyskania niepodległości.

W sali obrad prezentujemy również Deklarację Mieszkańców Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 100. rocznicę Odzyskania przez Polskę Niepodległości, którą stanowiskiem przyjął Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Podczas tej najważniejszej uroczystej sesji pragniemy – w uznaniu dotychczasowych zasług – uhonorować najwyższym wyróżnieniem Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Nagrodą Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae Oddział Bydgosko-Toruński Stowarzyszenia Twórców Ludowych jak również Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz przekazać wybranym szkołom i instytucjom insygnia województwa kujawsko-pomorskiego”.

Przystąpiono do realizacji porządku obrad sesji.

Marszałek **Piotr Całbecki** powitał wszystkich przybyłych na sesję sejmiku. Powiedział: „Szanowni Państwo, wszyscy zaproszeni goście, drodzy jubilaci naszej niepodległości – 100-latkowie, którzy jesteście z nami dzisiaj, wszyscy, którzy otrzymacie najwyższe wyróżnienia, jakie może nadać sejmik; drodzy samorządowcy, przedstawiciele instytucji działających na terenie naszego województwa – zarówno służb mundurowych jak i cywilnych, droga młodzieży.

W dzisiejszą sesję wprowadził nas polonez Fryderyka Chopina, który powstał w czasach, kiedy przebywał on na emigracji. W tęsknocie za swoją ojczyzną wyraził wszystko to, na co pozwolił mu talent i serce. Fryderyk Chopin silnie związany jest też z naszym regionem poprzez matkę, która pochodziła z Kujaw, od której otrzymał wszystko to, co najpiękniejsze – nie tylko dar życia, ale również zaszczepiła mu miłość do ojczyzny, poczucie tożsamości – że był Polakiem, co odzwierciedlało się bardzo dobitnie w jego twórczości. Dziś, kiedy w 100. rocznicę odzyskania niepodległości przez nasz kraj, już po raz jedenasty organizujemy święto naszego województwa, którego kulminacją jest obecne spotkanie, przychodzi refleksja: dla kogo i w jakim celu tworzymy wspólnotę prawie dwóch milionów mieszkańców? Komu, czy czemu ma ona służyć? Często spieramy się, kiedy podejmujemy bieżące decyzje lub te strategiczne, czy kierunkowe. Zapominamy chyba – jest to autorefleksja – o tym, dla kogo tak naprawdę te decyzje podejmujemy i w jakim celu. Patrząc na Państwa, 100-latków, warto uświadomić sobie, że wszystko, co czynimy, również jako samorząd województwa, wszystkie samorządy w regionie, ma służyć naszej jedynej, niepowtarzalnej ojczyźnie. Wówczas wszystkie kierunki, wektory naszych działań zbiegają w jedną stronę, bez względu na to, skąd one biegną. Warto ten punkt odniesienia widzieć i jemu służyć, abyśmy dziś słuchając poloneza byli skłonieni do tego, jak jeszcze lepiej wypełnić swoją misję. Dziś, kiedy za niepodległą nie musimy w romantycznym uniesieniu tęsknić, ale musimy w organicznej pracy zdobyć się na wysiłek, trud, poświęcenie, aby tę niepodległość utrwać, budować Polskę silniejszą, aby przeszła w kolejne pokolenia. To jest rola samorządu województwa, również kujawsko-pomorskiego.

Cieszę się, że Państwo zaszczylicie dzisiaj nas swoją obecnością, ci którzy mogli, bo wielu obowiązki wezwały do innych zdań. Sądzę jednak, że warto takie spotkania organizować, ponieważ poprzez obecność tu, w Bydgoszczy, właśnie dziś uświadamiamy sobie, jaką potęgą w tym, co robimy jest kultura. W tym mieście, które jest zakochane w muzyce, które rozumie muzykę, które tyle oddaje kulturze muzycznej, będziemy dziś wręczać towarzystwu twórców ludowych najwyższe wyróżnienie, aby podkreślić, jaką rolę dla tej wielkiej kultury, która inspiruje, porywa nas do wielkich czynów, odgrywa twórczość u samego dołu. Przecież Chopin niczego by nie skomponował, gdyby nie przyjeżdżał jako dziecko, młodzieniec tu, na Kujawy i nie słyszał kujawiaków i mazurków. To z tych inspiracji potem powstały te genialne dzieła; inspiracji ludzi niezwykłych, prostych, uczciwych, prawdziwych, którzy nie tworzą dla wielkiej publiczności, lecz tworzą dla swoich rodzin, swoich małych społeczności, dzieląc się wszystkim tym, co mają najpiękniejszego, czyli darem, talentem z innymi. Taka również powinna być rola każdego samorządu, wszystkich radnych, marszałka, przewodniczących. Taką rolę powinniśmy pełnić budując szpitale, drogi,

mosty, aby rzeczywiście podejmować decyzje najbardziej racjonalne, które służą ludziom z naszego najbliższego otoczenia.

Z okazji naszego święta wszystkim Państwu i sobie życzę abyśmy czerpali, rzeczywiście, z patronatu Św. Jana Pawła II zarówno w tym wymiarze duchowym, ale również z jego nauk. To nauczyciel, który pozostawił wiele prawd uniwersalnych. Był i chyba wciąż może być opiekunem duchowym dla Polaków. Myślę, że warto przeczytać raz jeszcze to, co mówił do nas przed laty. I właśnie z okazji tego święta powinniśmy oddać się refleksji, bo każdy bez względu na światopogląd, wyznawaną religię, może odnaleźć dla siebie słowa, które pokierują jego życiem, a szczególnie, jeśli dotyczy to życia społecznego, umiejętności dogadywania się ludzi ze sobą i szukania tego co łączy, a nie co dzieli. Życzę, żebyśmy w tej naszej wspólnocie województwa kujawsko-pomorskiego czuli się coraz lepiej, żebyśmy czuli się bezpieczniej, czuli się sobie nawzajem potrzebni”.

Następnie przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** poinformował, że mamy dziś wyjątkowy zaszczyt gościć seniorów, tym razem mieszkanki Bydgoszczy urodzone w latach 1917-1918, które są świadkami historii, które swoją pamięcią sięgają czasów II Rzeczypospolitej. W ich losach, pojawiają się trudne doświadczenia z czasów wojen, ciężka praca oraz działalność prospołeczna. Widzimy w nich odbicie stu lat polskiej historii, stu lat pracy kilku pokoleń obywateli, którym zawdzięczamy nasz dzisiejszy dobrobyt.

Na dzisiejszą uroczystość spośród 40. zacnych stuletnich Jubilatów mieszkających w Bydgoszczy zaproszenie przyjęły i przybyły panie: Aleksandra Kaszubowska, Aniela Kuźmicka i Helena Steltman.

Marszałek **Piotr Całbecki** odczytał krótkie informacje nt. wyróżnionych Jubilatek (zał. nr 1).

Po czym przewodniczącego sejmiku wraz z marszałkiem województwa wręczyli wyróżnionym akty nadania i medale „Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis” z okazji 100. rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Następnie przystąpiono do uroczystego wręczenia Nagród Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae – Oddziałowi Bydgosko-Toruńskiemu Stowarzyszenia Twórców Ludowych oraz Oddziałowi Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodnicząca Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego **Anna Janosz** odczytała laudację dla Oddziału Bydgosko-Toruńskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych (zał. nr 2).

Przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** odczytał uchwałę nr XLV/760/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie wyróżnienia Nagrodą Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae – Oddziałowi Bydgosko-Toruńskiemu Stowarzyszenia Twórców Ludowych.

Nagrodę Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae wraz z aktem nadania prezesowi Oddziału Bydgosko-Toruńskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych Zygmuntovi Kędzierskiemu wręczyli przewodniczący sejmiku i marszałek województwa.

Wpisy do Księgi Zasłużonych dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego złożyli prezes Oddziału Bydgosko-Toruńskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych Zygmuntovi Kędzierski, przewodniczący sejmiku Ryszard Bober, marszałek województwa Piotr Całbecki.

Głos zabrał prezes Oddziału Bydgosko-Toruńskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych **Zygmunt Kędzierski**, który w imieniu wszystkich twórców jak i współpracowników oraz muzeów, które ich prowadzą bardzo serdecznie podziękował za to wyróżnienie, które jest dla nich przede wszystkim bardzo dużą niespodzianką.

Z kolei przystąpiono do wyróżnienia Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący klubu radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego **dh Paweł Zgórzyński** odczytał laudację dla Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego (zał. nr 3).

Przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** odczytał uchwałę nr XLV/761/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie wyróżnienia Nagrodą Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae – Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Nagrodę Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae wraz z aktem nadania prezesowi Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP druhowi Zdzisławowi Dąbrowskiemu wręczyli przewodniczący sejmiku i marszałek województwa.

Wpisy do Księgi Zasłużonych dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego złożyli prezes Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP druh Zdzisław Dąbrowski, przewodniczący sejmiku Ryszard Bober, marszałek województwa Piotr Całbecki.

Głos zabrał prezes Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP druh **Zdzisław Dąbrowski**, który powiedział, że jest zaszczycony tym wyróżnieniem. Bardzo dziękuje w imieniu członków 852 ochotniczych straży pożarnych działających na terenie naszego województwa. Poinformował, że w ochotniczych strażach pożarnych zrzeszonych jest ponad 36 tys. członków, a należy jeszcze pamiętać, że przy strażach funkcjonują również orkiestry dęte zrzeszające ponad 8 tys. członków. Życzył strażakom wielu sukcesów, dobrego wsparcia ze strony władz terenowych, bo bez tego trudno jest marzyć o dobrym działaniu. Należy pamiętać, że obecnie ciężki samochód pożarniczy kosztuje ponad 1,1 mln zł, a średni samochód to ponad 800 tys. zł. Takich kwot nie są

w stanie wydać wszystkie samorządy, dlatego bardzo podziękował marszałkowi za udzieloną pomoc, za wspieranie OSP. Ale sama chęć i przygotowanie – jest to za mało. Musi być do tego jeszcze odpowiedni sprzęt, którym należy dysponować, aby można było w czasie dojechać i świadczyć pomoc. Jest przekonany, że strażacy ochotnicy wstydu mieszkańcom województwa nie przyniosą.

Przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** jeszcze raz pogratulował prezesom, życząc dalszych sukcesów.

Następnie przeszedł do dalszej części uroczystej sesji, tj. wręczenia insygniów województwa w postaci flagi i herbu:

- rektorowi Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego prof. dra hab. Jackowi Woźnemu,
- zastępcy dyrektora VI Liceum Ogólnokształcącego im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy Magdalenie Pawlak,
- dyrektorowi Zespołu Szkół Nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu Piotrowi Wiśniewskiemu wraz z uczniami: Wiktorii Gabrielczyk i Bartoszowi Owsianikow
- dyrektorowi Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 19 im. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Toruniu Alicji Golon wraz z uczniami harcerzami: Oliwii Chełminiak, Krystianowi Wołosińskiemu i Katarzynie Brożek
- dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Gorczenicy im. Królowny Anny Wazówny Elżbiecie Krajnik i zastępcy Laurze Bartnickiej.

Następnie przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** zapowiedział wystąpienia okolicznościowe.

Głos zabrała zastępca prezydenta Bydgoszczy **Iwona Waszkiewicz**. Powiedziała, że bardzo się cieszy, że tegoroczna uroczysta sesja Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego odbywa się w Bydgoszczy. Wszystkim zebranych przekazała bardzo serdeczne pozdrowienia i życzenia od prezydenta miasta Bydgoszczy Rafała Bruskiego: „Serdecznie dziękuję za zaproszenie na obchody Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uroczystą sesję i spotkania upamiętniające św. Jana Pawła II – patrona naszej samorządowej wspólnoty. Człowiek dąży do niezależności, ma zdolność i prawo do organizowania się wraz z innymi. Czyni to, aby łatwiej i wspólnie radzić sobie ze złożoną rzeczywistością. Z tych ważnych, pierwotnych motywacji i intencji wynikały przemiany sprzed lat, kiedy rozpoczęliśmy proces budowania Polski samorządowej. Dalszą konsekwencją było powołanie powiatów i województw, także naszego, tak silnego i ważnego miejsca na mapie Polski. Życzymy sobie wzajemnie, abyśmy tę siłę i potencjał Kujaw i Pomorza potrafili jak najlepiej wykorzystywać, rozwijać i pomnażać. W gronie odpowiedzialnych i oddanych samorządowców życzymy sobie wiedzy, dobrej woli, uczciwej współpracy i pokory, aby zarówno z sukcesów, jak i z błędów wyciągać zawsze wnioski i na tych wnioskach budować

wciąż lepsze prawo, wciąż skuteczniej wypełniać publiczną służbę. Bądźmy dumni z województwa. Bądźmy dumni z naszych miast i gmin. Bądźmy dumni z Bydgoszczy, a powodów do tej dumy niech nam każdego dnia przybywa”. Na pamiątkę dzisiejszego, bydgoskiego spotkania przekazała marszałkowi i przewodniczącemu sejmiku okolicznościowe upominki od prezydenta Bruskiego – „Zapomniana Bydgoszcz” w fotografiach Jerzego Riegla.

Następnie głos zabrał wiceprzewodniczący Rady Miasta Bydgoszczy **Jan Szopiński**, który powiedział: „Dzisiejsza sesja odbywa się w Bydgoszczy – największym mieście regionu Kujaw i Pomorza. Bydgoszczy, która dumna jest z tego, że mieszkańcy naszego województwa potrafią pracować, żyć dla tego województwa. Wtedy, kiedy trzeba było, przelewali krew za swoje miasto. Wtedy, kiedy trzeba było dyplomatycznie walczyli o to miasto. Dzisiejszą sesję odbywamy w mieście, w którym istnieją, z punktu widzenia rozwoju województwa, ważne instytucje, które prowadzone są przez samorząd województwa, bo to tu, z punktu widzenia opieki zdrowotnej znajdują się najważniejsze, nie tylko dla województwa, ale i dla Polski, instytucje zdrowia, tj. centrum onkologii, centrum pulmonologii, szpital obserwacyjno-zakaźny, szpital dziecięcy. To tu w Bydgoszczy znajdują się ważne instytucje dla kultury, o których Województwo może mówić, że Bydgoszcz jest stolicą muzyczną Polski. Tu znajduje się prześwietna Filharmonia Pomorska. Tu znajduje się Opera Nova. Tu znajduje się wiele innych instytucji, jak Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury. Chciałbym z tego miejsca, w imieniu lokalnego parlamentu, jakim jest Rada Miasta Bydgoszczy, bardzo serdecznie podziękować Panu przewodniczącemu, Paniom i Panom radnym, Panu marszałkowi, zarządowi województwa za dbałość o te instytucje, bo to te instytucje stanowią i stanowić będą wizytówkę Kujaw i Pomorza. Bydgoszcz chce i potrafi być dumna z osiągnięć. Bydgoszcz chce i potrafi pracować w województwie, bo to 20 lat temu tu, w Bydgoszczy, rozpoczął się proces budowania tego województwa. Bo to dumni bydgoszczanie pokazali swoją wolność idąc naprzeciw ówczesnym wytycznym rządowym, które zakładały powstanie ośmiu województw. My rozpoczęliśmy akcję pod nazwą – 16 województw. Dzisiaj, chciałbym z tego miejsca podziękować wszystkim tym, którzy pokazali, że można budować wspaniałe województwo. Województwo, w którym wszyscy dzisiaj żyjemy. Dzisiaj, to znakomita klamra. Klamra – z jednej strony za chwilę zakończenia tej kadencji w samorządach, ale jednocześnie też klamra 20-lecia powołania województw, powołania powiatów. Bądźmy dumni z tego, że istnieje województwo, bądźmy dumni z tego, że jest wspaniała Bydgoszcz. Proszę jeszcze raz zarząd województwa, radnych o wspieranie rozwoju Bydgoszczy – największego miasta w województwie”.

Z kolei głos zabrał zastępca prezydenta Torunia **Andrzej Rakowicz** odczytał list od prezydenta Michała Zaleskiego kierowany do marszałka województwa, przewodniczącego sejmiku i radnych województwa (zał. nr 4).

W imieniu wojewody kujawsko-pomorskiego Mikołaja Bogdanowicza głos zabrał doradca wojewody **Jacek Tarczewski**, który przeprosił za jego nieobecność spowodowaną spotkaniem z premierem Mateuszem Morawieckim, a następnie odczytał list od wojewody kierowany do marszałka, przewodniczącego sejmiku i radnych województwa.

Następnie zebrani wysłuchali Nokturn B dur op. 16 nr 4 Ignacego Jana Paderewskiego, w wykonaniu Radosława Kurka.

Przewodniczący sejmiku Ryszard Bober przystąpił do kolejnego punktu uroczystej sesji prosząc o zabranie głosu **dra hab. Zdzisława Biegańskiego** profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego i wygłoszenie wykładu pt. Kujawy i Pomorze w okresie odbudowy Państwa Polskiego (1918-1920) – wykład zał. nr 5.

Na zakończenie przewodniczący sejmiku **Ryszard Bober** jeszcze raz pogratulował Uehonorowanym. Podziękował wszystkim za uświetnienie uroczystej sesji swoją obecnością, uczniom z Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy za odgrywaną fanfarę, pocztom sztandarowym: Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Miasta Bydgoszczy i Miasta Torunia, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Oddziałowi Wojewódzkiemu Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP Województwa Kujawsko-Pomorskiego; Zespołu Szkół Nr 1 im. Anny Wazówny w Golubiu-Dobrzyniu za przybycie. Podziękował gospodarzowi miejsca – prof. dr. hab. Bernardowi Mendlikowi Dziekanowi Wydziału Edukacji Muzycznej UKW za gościnę i pomoc w organizacji sesji.

Przewodniczący sejmiku zakończył obrady XLVI uroczystej sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego V kadencji. Zaprosił wszystkich zebranych na kolejne uroczystości w ramach Święta Województwa, szczególnie na mszę świętą w intencji regionu i mieszkańców, która będzie odprawiona dzisiaj o godz. 16:30 w Bazylice św. Wincentego a Paulo, a zaraz po niej na koncert „Quo vadis Domine” – składający się z najpopularniejszych pieśni z oratoriów i innych dzieł Piotra Rubika, w tym oratorium „Santo Subito” poświęcone pamięci Jana Pawła II – Patrona Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Protokołowała:

Anna Sobierajska